

12.12.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl paramos nuo talidomido nukentėjusiems asmenims
(2016/3029(RSP))

Esteban González Pons, Elisabetta Gardini, Pilar Ayuso, Giovanni La Via, Rosa Estaràs Ferragut, Francesc Gambús, Barbara Matera

PPE frakcijos vardu

Kathleen Van Brempt, Miriam Dalli, Susanne Melior, Soledad Cabezón Ruiz, Nicola Caputo, Renata Briano, Jo Leinen, Nessa Childers, Damiano Zoffoli

S&D frakcijos vardu

Julie Girling, Syed Kamall, Daniel Dalton, Helga Stevens, Geoffrey Van Orden

ECR frakcijos vardu

Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Marian Harkin, Maite Pagazaurtundúa Ruiz

ALDE frakcijos vardu

Lynn Boylan, Kateřina Konečná, Estefanía Torres Martínez, Josu Juaristi Abaunz, Merja Kyllönen, Younous Omarjee, Anja Hazekamp, Fabio De Masi, Marisa Matias, Martina Michels, Jiří Maštálka, Paloma López Bermejo, Ángela Vallina, Sofia Sakorafa, Javier Couso Permuy, Marina

Albiol Guzmán

GUE/NGL frakcijas vardu

**Ernest Urtasun, Jill Evans, Michèle Rivasi, Terry Reintke, Igor Šoltes,
Martin Häusling, Bart Staes, Yannick Jadot**

Verts/ALE frakcijas vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl paramos nuo talidomido nukentėjusiems asmenims (2016/3029(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į būsimą teisės akto dėl talidomido fondo dalinį pakeitimą, kuriuo Vokietijos Vyriausybė galėtų pasinaudoti siekdama tiems nuo talidomido nukentėjusiems asmenims, kurie tokiais pripažinti pagal teismo paskirtas patikos schemas, arba paramos pagal nacionalines vyriausybės schemas gavėjams suteikti galimybę bendrai naudotis specialiu Vokietijos sveikatos fondu *Conterganstiftung* (talidomido fondu),
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugpjūčio 5 d. Ispanijos karaliaus dekretą Nr. 1006/2010, kuriuo nustatoma pagalbos teikimo 1960–1965 m. Ispanijoje nuo talidomido nukentėjusiems asmenims tvarka,
- atsižvelgdamas į apytikslį nuo talidomido nukentėjusių asmenų skaičių ES (apie 2 700 asmenų Vokietijoje (šaltinis: Vokietijos Vyriausybė), apie 500 – Italijoje (šaltinis: *V.I.TA., Associazione Vittime Italiane Thalidomide*), 500 – Jungtinėje Karalystėje, 100 – Švedijoje (šaltinis: *DLA Piper study*) ir 200 – Ispanijoje (šaltinis: *Avite Spain*),
- atsižvelgdamas į Heidelbergo universiteto parengtą ataskaitą *Wiederholt durchzuführende Befragungen zu Problemen, speziellen Bedarfen und Versorgungsdefiziten von contergangeschädigten Menschen (2010–2013)* („Tam tikrais intervalais kartotinos apklausos, susijusios su talidomido aukų patiriamomis problemomis, jų specialiaisiais poreikiais ir priežiūros trūkumu“), kurioje pateikiama išsami informacija apie didėjančias nuo talidomido nukentėjusių asmenų sveikatos problemas, konkrečius jų poreikius ir trūkumus teikiant jiems paramą,
- atsižvelgdamas į 2015 m. sausio mėn. tyrimų bendrovės *Firefly* parengtą ataskaitą, kurioje atkreipiamas dėmesys į blogėjančią nuo talidomido nukentėjusių asmenų fizinę ir emocinę sveikatą ir jų būsimus poreikius¹,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės mėn. pranešimą, kurį įgaliojo parengti Vokietijos valstybės Šiaurės Reino-Vestfalijos žemės Sveikatos departamentas ir kuriame tiriama nuo talidomido nukentėjusių asmenų gyvenimo kokybė ir numatomi jų būsimi poreikiai²,
- atsižvelgdamas į atvirus Europos Parlamento frakcijų pirmininkų laiškus, kuriuose pabrėžiama, kad nuo talidomido nukentėję asmenys patiria lėtinį sekinantį skausmą ir kenčia dėl nepatenkintų poreikių,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 27 d. Europos Parlamente Briuselyje vykusią spaudos

¹ <http://www.thalidomidetrust.org/wp-content/uploads/2014/01/Firefly-report-March-2015.pdf>.

² <http://www.thalidomidetrust.org/wp-content/uploads/2016/04/The-Cologne-Report.pdf>.

konferenciją, kurioje visų frakcijų nariai pabrėžė, kad nuo talidomido nukentėję asmenys turi gauti paramą, kad galėtų spręsti su sveikata susijusius rūpimus klausimus¹,

- atsižvelgdamas į tai, kad 2015 m. rugsėjo mėn. ES šventė 50-ąsias pirmųjų farmacijos srities reglamentų, kuriais siekta apsaugoti ES piliečius, priėmimo Europoje metines, ir pripažindamas, kad veiksmingi farmacijos srities teisės aktai turi išliekamąją vertę, kalbant apie tūkstančius mirusių vaikų ir rimtus apsigimimus, kuriuos nulėmė talidomido vartojimas nėštumo metu,
 - atsižvelgdamas į klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, ir diskusijas dėl talidomido 2016 m. kovo mėn. Strasbūre vykusiame plenariniame posėdyje,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 5 d. tarptautinės teisės įmonės *Ince and Co.* laišką, kuriame apibūdinama, kokią įtaką nukentėjusių vaisto vartotojų sveikatai turėjo nepakankama vaistų stebėseną ir įrodymų dėl talidomido poveikio slėpimas²,
 - atsižvelgdamas į 2016 m. birželio mėn. Vokietijos Federacinės Vyriausybės pareiškimą dėl būtinybės priimti atsakomybę ir suteikti nebiurokratinę paramą nuo talidomido nukentėjusiems asmenims³,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi šeštojo dešimtmečio pabaigoje ir septintojo dešimtmečio pradžioje įmonė *Chemie Grünenthal GmbH* talidomidą teikė rinkai kaip saugų vaistą nuo rytinio pykinimo, galvos skausmo, kosulio, nemigos ir peršalimo; kadangi dėl to, kad daugelyje Europos šalių jį vartojo nėščios moterys, mirė ir išsigimė tūkstančiai kūdikių;
- B. kadangi to meto, kai kilo talidomido skandalas, dokumentuose, kuriuos nepriklausomai patvirtino teisės įmonė *Ince and Co.*, atskleidžiama, kad Vokietijos Federacinėje Respublikoje, priešingai nei tokiose šalyse kaip JAV, Prancūzija, Portugalija ir Turkija, itin trūko veiksmingos farmacijos srities stebėsenos;
- C. kadangi nepriklausomai patvirtintais moksliniais tyrimais⁴ atkreipiamas dėmesys į neišvengiamą išvadą, kad 1970 m. Vokietijos Federacinė Respublika kišosi į baudžiamuosius procesus prieš įmonę *Chemie Grünenthal GmbH*, talidomido gamintoją Vokietijoje, todėl nebuvo galima tinkamai nustatyti gamintojo kaltės; be to, kadangi imtasi veiksmų siekiant užkirsti kelią pradėti civilinį procesą prieš šią įmonę, aukoms nebuvo galima užtikrinti teisingumo ar atitinkamos finansinės paramos jų dabartiniams ar būsimiems su sveikata susijusiems klausimams spręsti;
- D. kadangi neseniai Vokietijoje (Heidelbergo universiteto ataskaita ir Kiolno universiteto ataskaita⁵) ir Jungtinėje Karalystėje (tyrimų bendrovės *Firefly* ataskaita) paskelbtose

¹<http://www.fiftyyearfight.org/latest/europe-speaks-loudly-with-one-voice:-press-conference>.

²http://www.fiftyyearfight.org/images/Appendix_1_Ince_letter.pdf.

³<http://www.bmfsfj.de/BMFSFJ/kinder-und-jugend.did=225796.html>.

⁴http://www.fiftyyearfight.org/images/Appendix_1_Ince_letter.pdf.

⁵<http://www.thalidomidetrust.org/wp-content/uploads/2016/04/The-Cologne-Report.pdf>.

nepriklausomose ataskaitose daroma išvada, kad nuo talidomido nukentėjusiems asmenims reikia teikti didesnę paramą, kad jie galėtų patenkinti savo sveikatos poreikius, jiems būtų užtikrintos judumo galimybės ir sudarytos sąlygos gyventi savarankiškai, nes dėl negalios pobūdžio jų kūnai sparčiai nyksta, o nuo gimimo jiems buvo teikiama nepakankama parama;

- E. pripažindamas, kad, nors Vokietijai tenka tam tikra atsakomybė, kitos nacionalinės vyriausybės taip pat atsakingos už tai, kad būtų tinkamai elgiamasi su nuo talidomido nukentėjusiais asmenimis jų šalyse;
- F. pripažindamas, kad Europos Parlamento frakcijų pirmininkai savo atviruose laiškuose pareiškė remiantys pastangas padėti patenkinti nuo talidomido nukentėjusių asmenų sveikatos poreikius;
- G. primindamas 2015 m. gegužės mėn. Briuselyje vykusią spaudos konferenciją, kurią parėmė visos Europos Parlamento frakcijos ir kurioje buvo atkreiptas dėmesys į nepatenkintus nuo talidomido nukentėjusių asmenų sveikatos poreikius;
- H. primindamas, kad 2015 m. rugsėjo mėn. Briuselyje Europos Komisija šventė 50-ąsias pirmojo ES farmacijos srities teisės akto, kuris vėliau turėjo didelės įtakos talidomido skandalui, priėmimo metines; pabrėždamas, kad, nors vėliau sukurta reguliavimo struktūra pastaruosius 50 metų taikyta kaip priemonė siekiant apsaugoti milijonus ES piliečių nuo panašių nelaimių, nuo talidomido nukentėję asmenys patyrė skausmingų ir alinančių vaisto vartojimo padarinių;
- I. primindamas, kad 2016 m. kovo mėn. Strasbūre vykusio plenarinio posėdžio diskusijose visų frakcijų nariai pabrėžė, kad reikia kuo skubiau suteikti paramą nuo talidomido nukentėjusių asmenų poreikiams tenkinti, o už sveikatą ir maisto saugą atsakingas Europos Komisijos narys Vytenis Andriukaitis pareiškė ketinantis rasti tinkamą sprendimą visų nuo talidomido nukentėjusių asmenų atžvilgiu, kad būtų pagerinta jų gyvenimo kokybė;
- J. atkreipdamas dėmesį į tai, kad Europos Parlamentas ir Europos Komisija šiuo metu ir gali, ir nori, atsižvelgiant į etines ir humanitarines normas, ištaisyti nesėkmingos farmacijos srities kontrolės ir vėliau nuslėptų įrodymų padarytą žalą, dėl kurios ir kilo talidomido tragedija;
- K. dar kartą patvirtindamas 2016 m. birželio mėn. Vokietijos Federacinės Vyriausybės padarytą pareiškimą¹, kad ji privalo priimti atsakomybę ir suteikti finansinę paramą netaikydama naštą sukeliančių administracinių procedūrų ir nevykdydama ilgų atskirų tyrimų;
- L. pažymėdamas, kad 2016 m. birželio mėn. Vokietijos Federacinė Vyriausybė² pripažino, kad iki 2017 m. sausio mėn. būtina ir įmanoma pakeisti Vokietijos teisės aktą dėl talidomido fondo;

¹ <https://www.bmfsfj.de/bmfsfj/aktuelles/alle-meldungen/leistungen-sollen-gerechter-verteilt-werden/90418?view=DEFAULT>.

² <https://www.bmfsfj.de/bmfsfj/aktuelles/alle-meldungen/leistungen-sollen-gerechter-verteilt-werden/90418?view=DEFAULT>.

- M. atkreipdamas dėmesį į tai, kad daugelis nukentėjusių asmenų visoje ES daugeliu atvejų negali kreiptis dėl finansavimo, kad būtų padengtos jų socialinių paslaugų išlaidos, ir tai šiuo metu yra didžiausias nuo talidomido nukentėjusių asmenų, kuriems šiuo metu yra 50–60 metų, rūpestis; šiems asmenims artimiausiu metu šių paslaugų reikės vis labiau, nes juos prižiūrintys asmenys, dažniausiai jų partneriai arba giminaičiai, patys gali susirgti arba mirti;
1. primygtinai ragina valstybes nares ir Komisiją imtis koordinuotų veiksmų ir priemonių, kad būtų galima oficialiai pripažinti nuo talidomido nukentėjusius asmenis ir suteikti jiems kompensaciją;
 2. primygtinai ragina Vokietijos Federacinę Vyriausybę pasinaudoti būsimo teisės akto dėl talidomido fondo dalinio pakeitimo teikiama galimybe leisti nuo talidomido nukentėjusiems asmenims, kurie tokiais pripažinti pagal teismo paskirtas patikos schemas, arba paramos pagal nacionalines vyriausybės schemas gavėjams naudotis specialiu Vokietijos sveikatos fondu *Conterganstiftung für behinderte Menschen* (neįgaliesiems skirtu talidomido fondu);
 3. prašo, kad nuo talidomido nukentėję asmenys iš Jungtinės Karalystės, Ispanijos, Italijos, Švedijos ir kitų valstybių narių būtų bendrai įtraukti į šios schemos taikymo sritį, pagal kurią jų, kaip talidomido paveiktų asmenų, statusas būtų pripažintas *bona fide* jų pačių šalyse;
 4. prašo Ispanijos valdžios institucijų peržiūrėti procesą, kurį 2010 m. pradėjo įgyvendinti vyriausybė, ir sudaryti palankesnes sąlygas tinkamai nustatyti ir atlyginti žalą nuo talidomido nukentėjusiems asmenims Ispanijoje pagal jų nacionalinę schemą, kaip nurodyta ne teisėkūros pasiūlyme dėl talidomido paveiktų žmonių apsaugos (161/000331), kurį 2016 m. lapkričio 24 d. vienbalsiai patvirtino Ispanijos Kongresas;
 5. primygtinai ragina Komisiją sukurti Europos lygmens pagrindų protokolą, pagal kurį visiems talidomido paveiktiems Europos piliečiams būtų suteikta vienoda kompensacija, neatsižvelgiant į tai, iš kokios valstybės narės jie yra kilę, ir parengti ES pagalbos ir paramos (įskaitant nuostatas dėl finansinės ir socialinės paramos) talidomido aukoms ir jų šeimoms programą;
 6. prašo įmonės *Grünenthal* prisiimti atsakomybę;
 7. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai ir valstybėms narėms.